

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Finansinės apskaitos teorijos ir tyrimai	Vadyba 03 S	Ekonomikos ir verslo administravimo, Kauno	EVAF Apskaitos ir audito katedra KnF Socialinių mokslų ir taikomosios informatikos institutas

Dalyko apimtis kreditais	Visas studijuojančio darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
7	196	16	180

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas, anotacija

Dalyko tikslas – suteikti doktorantams žinių ir ugdyti analizės gebėjimus finansinės apskaitos teorijų, tyrimų bei reglamentavimo srityse.

Studentai suvoks finansinių apskaitos teorijų kūrimo metodologiją, paradigmas, teorijas, jų pritaikomumą tyrimuose. Dalykas skirtas analizuoti finansinės apskaitos teorijų diegimo aspektus įvairiose reglamentavimo sistemose: privačiame sektoriuje pagal Lietuvos finansinės atskaitomybės standartus (LFAS), viešajame sektoriuje pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir tarptautiniame lygmenyje pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), studentas vertins reguliavimo daromą poveikį finansinės apskaitos formuojamai informacijai, jos vartotojams, ekonomikai bei įvairių formų, kategorijų, veikimo sričių juridiniams subjektams.

Studentai gebės nuolat kintančioje verslo aplinkoje analizuoti bei vertinti įmonių pasirenkamos ir atskleidžiamos finansinės ir nefinansinės informacijos priklausomybę bei poveikį įvairių suinteresuotųjų priimamiems sprendimams, atlikti mokslinius tyrimus finansinės apskaitos, nefinansinės informacijos atskleidimo srityse, taikant priimtus metodologinius pagrindus.

Turinys (temos)

1. Apskaitos teorijos samprata. Apskaitos teorijų raida. Apskaita kaip mokslas.
2. Apskaitos teorijų kūrimo metodologija. Apskaitos paradigmos ir tyrimo metodologija apskaitoje.
3. Normatyvinės apskaitos teorijos. Tradicinės istorinių kainų apskaitos trūkumai. Kapitalo, pelno sampratų ir įvertinimo sistemų ryšys. Esamosios įsigijimo kainos sistema. Esamosios realizavimo kainos sistema. Dabartinės perkamosios galios apskaitos sistema. Teorijų privalumai ir trūkumai.
4. Konceptualiosios sistemos samprata ir sudėtis Lietuvos finansinės atskaitomybės standartai, pagrindinių apskaitos elementų reglamentavimas. Apskaitos praktikos plėtra (skaitmeninimas, naujos apskaitos sritys).
5. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės reglamentavimas ir vertinimas.
6. Apskaitos reglamentavimo politika ir ekonomika. Laisvosios rinkos ir reglamentavimo būtinumo požiūriai. Apskaitos reglamentavimo teorijos: Viešojo intereso teorija, Patraukimo teorija, Ekonominės interesų grupių teorija. Apskaitos reglamentavimas – politinis procesas. Ekonominės apskaitos reglamentavimo pasekmės.
7. Pozityvioji apskaitos teorija. Pozityviosios apskaitos teorijos kilmė ir prielaidos, pagrindinės hipotezės. Apskaitos manipuliacijų įvairovė ir priemonės (pelno valdymas, pelno išlyginimas, „išsimaudymas vonioje“, kūrybinė apskaita). Teorijos privalumai ir trūkumai.

Dalyko anotacija
8. Sisteminės teorijos apskaitoje. Legitimumo teorija, Suinteresuotųjų teorija. 9. Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai, jų taikymas, reikšmė ir esmė, tendencijos. 10. Tarptautiniai ir Europos tvarumo atskaitomybės standartai. Nauji nefinansinės informacijos atskleidimo reikalavimai. Praktika ir problemos pasaulyje.
Atsiskaitymas Egzaminas (70%) ir referatas (30 %) finansinės apskaitos teorijų ir jos taikymo tematika remiantis naujausiomis mokslinėmis publikacijomis, pateikiant doktoranto apibendrinimus ir išvalgas nagrinėjamoje temoje. Referato apimtis – 20-25 p.
Pagrindinė literatūra
Lietuvos finansinės atskaitomybės standartai (Verslo apskaitos standartai) ir jų metodinės rekomendacijos – https://avnt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-1/verslo-apskaitos-standartai/
Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai – https://www.ifrs.org/ Europos tvarumo atskaitomybės standartai - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=PI_COM:C(2023)5303
Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai – https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-ir-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaita-ir-atskaitomybe/finansine-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaitos-ir-finansines-atskaitomybes-standartai-vsafas International Public Sector Accounting Standards (IPSAS)– https://www.ipsasb.org/publications/2021-handbook-international-public-sector-accounting-pronouncements
Rudžionienė, K. (2012). Finansinės apskaitos teorijos. Monografija. – Vilnius: Vilniaus universitetas, Vilniaus universiteto leidykla, 2012. – 344 p. ISBN 978-609-459-091-7.
Subačienė, R., Mackevičius, J. (2016). Lietuvos buhalterinės apskaitos sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos, monografija. – Vilnius: VšĮ "Akademinė leidyba", 464p.
Deegan, Craig; Unerman, Jeffrey (2011) <i>Financial Accounting Theory</i> . Roseville, NSW: McGraw–Hill.
McGowan, S., Rankin, M., McGowan, P., Ferlauto, K. (2017) <i>Contemporary Issues in Accounting</i> . Wiley, 2nd ed.
Godfrey, J., Hodgson, A., Tarca, A., Hamilton, J., Holmes, S. (2010). <i>Accounting theory</i> . 7 th ed. Wiley, 544p.
Riahi – Belkaoui, Ahmed. (2004) <i>Accounting theory</i> . Thomson, University of Illinois. 3 rd ed.
Lane, M., Tregidga, H., Unerman, J. (2022). <i>Sustainability Accounting and Accountability</i> , NY, Routledge
Scott, W., R., O’Brien, P. (2019). <i>Financial Accounting Theory</i> . Pearson.
Wolk, Harry I., Dodd, James L., Rozycki, John J. (2016). <i>Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment</i> . 9th ed. SAGE Publications. 672 p.
Weirich, Thomas R. (2020) <i>Accounting & Auditing research: tools & strategies</i> / Thomas R. Weirich, Thomas C. Pearson, Natalie T. Churyk. 7 th ed. John Wiley & Sons, Inc. 221p.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Pareigos, mokslo laipsnis
Rasa Subačienė	Prof. Dr.
Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus	
- Subačienė, R., and Tamulevičienė, D. (2024). Artificial Intelligence in Accounting Business and Education: Theoretical Approach. In J. Dyczkowska (Ed.), Human versus Machine: Accounting, Auditing and Education in the Era of Artificial Intelligence (pp. 114-134). Publishing House of Wrocław University of Economics and Business. DOI: 10.15611/2024.58.1.07 - Pileckaitė, Odetā; Subačienė, Rasa. Integrating sustainability into corporate financial management // Theoretical economics letters. Glendale: Scientific Research Publishing Inc. ISSN 2162-2078. eISSN 2162-2086. 2024, vol. 14, no. 3, p. 915-950. DOI: 10.4236/tel.2024.143048. - Subačienė, Rasa; Budrionytė, Ramunė; Žemgulienė, Jolanta; Faituša, Ivita; Rudžionienė, Kristina. Economic shocks and perceptions of efficiency changes: the cases of Lithuania and Latvia // Economies. Basel: MDPI. eISSN 2227-7099. 2024, vol. 12, iss. 1, art. no. 14, p. [1-24]. DOI: 10.3390/economies12010014. - Subačienė, Rasa; Tamulevičienė, Daiva; Christauskas, Česlovas. Covid-19 pandemic impact on business: Case of Lithuania. Accounting and business in a sustainable post-Covid world: New perspectives and challenges. Wrocław : Publishing House of Wrocław University of Economics and Business, 2022. p. 26-44. ISBN 9788376959962. eISBN 9788376959979. DOI: 10.15611/2022.997.9.02. - Subačienė, Rasa; Budrionytė, Ramunė; Žemgulienė, Jolanta; Faituša, Ivita. Modern accounting specialist in new economic reality: cases of Lithuania and Latvia // Administrative sciences. Basel: MDPI. eISSN 2076-3387. 2022, vol. 12, no. 4, art. no. 124, p. [1-18]. DOI: 10.3390/admsci12040124. - Faituša, I., Subačienė, R., Mačerinskienė, A. 2020. Challenges of Outsourcing Accounting in Latvia and Lithuania, Entrepreneurship and Sustainability Issues 7(4): 2883-2896. https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.4(20) - Subačienė, R., Alver, L., Brūna, I., Hladika, M., Mokošová, D., Molín, J. 2018. Evaluation of accounting regulation evolution in selected countries // Entrepreneurship and sustainability issues. Vilnius: Entrepreneurship and Sustainability Center. 2018, vol. 6, no. 1, p. 139-175. DOI: 10.9770/jesi.2018.6.1(11). - Subačienė, R., Kazlauskienė, L., Senkus, K. 2018. Evaluation of demand of accounting and audit specialists in Lithuania // Устойчивое развитие экономики: международные и национальные аспекты [Электронный ресурс] : электронный сборник статей II международной научно- практической конференции, посвященной 50-летию Полоцкого государственного университета, Новополоцк, 7–8 июня 2018 г. Новополоцк : Полоцкий государственный университет, 2018. p.427-432. <http://elib.psu.by/handle/123456789/22566> - Mackevičius, J., Subačienė, R., Tamulevičienė, D. 2018. Buhalterinės apskaitos teorijos klausimų nagrinėjimas lietuvių autorių darbuose = Investigation of accounting theory issues in the works of Lithuanian authors // Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universitetas. 2018, t. 17-18, p. 57-69. DOI: 10.15388/batp.v0i1.11953.	
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Pareigos, mokslo laipsnis
Kristina Rudžionienė	Prof. dr.
Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus	
- Leitonienė, Š.; Dagilienė, L.; Rudžionienė, K. (2024). Sustainability accounting and reporting: from theory to practice in a transition economy // International journal of environment and sustainable development. Geneva: Inderscience Publishers. 2024, vol. 23, iss. 1, p. 74-96. DOI: 10.1504/IJESD.2024.135641 - Subačienė, R.; Budrionytė, R.; Žemgulienė, J.; Faituša, I.; Rudžionienė, K. (2024). Economic shocks and perceptions of efficiency changes: the cases of Lithuania and Latvia // Economies. Basel: MDPI. vol. 12, iss. 1, art. no. 14, p. [1-24]. DOI: 10.3390/economies12010014. - Shakharova, A.; Abzhalova, B.; Tynybayeva, D.; Bedelova, D.; Rudžionienė, K.; Makysh, M. (2024). Features of auditing the effectiveness of asset management in the activities of external state audit bodies // Montenegrin journal of economics. Podgorica: Economic Laboratory Transition Research Podgorica. vol. 20, no. 1, p. 117-131. DOI: 10.14254/1800-5845/2024.20-1.11. https://doi.org/10.14254/1800-5845/2024.20-1.11 - Rudžionis, V.; Lopata, A.; Gudas, S.; Butleris, R.; Veitaitė, I.; Dilijonas, D.; Grišius, E.; Zwitterloot, M.; Rudžionienė, K. (2022). Identifying irregular financial operations using accountant comments and natural language processing techniques // Applied sciences. Basel: MDPI. vol. 12, iss. 17, art. no. 8558, p. 1-15. DOI: 10.3390/app12178558. - Zyznarska-Dworczak, B.; Rudžionienė, K. (2022). Corporate COVID-19-related risk disclosure in the electricity sector: evidence of public companies from Central and Eastern Europe // Energies: special issue: The Effect of COVID-19 Pandemic on the Energy Economics and Markets in Central and Eastern Europe. Basel: MPDI. vol. 15, art. no. 5810, p. [1-21]. DOI: 10.3390/en15165810. - Adamkaitė, J.; Štreimikienė, D.; Rudžionienė, K. (2022). The impact of social responsibility on corporate financial performance in the energy sector: Evidence from Lithuania // Corporate social responsibility and	

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Pareigos, mokslo laipsnis
environmental management. Hoboken: John Wiley and Sons. p. [1-14]. DOI: 10.1002/csr.2340 7. Rudžionienė, K.; Černiauskaitė, M.; Klimaitienė, R. (2022). The impact of IFRS adoption on companies' financial ratios: evidence from Lithuania // Entrepreneurship and sustainability issues. Vilnius: Entrepreneurship and Sustainability Center. vol. 9, no. 3, p. 212-226. DOI: 10.9770/jesi.2022.9.3(13) 8. Rudžionienė, K.; Klimaitienė, R.; Dilytė, N. (2021). Assessment of company's unused production capacity in the context of sustainability: the case of textile industry in Lithuania // 2021 IEEE International conference on technology and entrepreneurship (ICTE), 24-27 August 2021, Kaunas, Lithuania. Piscataway, NJ: IEEE, 2021. p. [1-6]. DOI: 10.1109/ICTE51655.2021.9584816.	
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Pareigos, mokslo laipsnis
Ramunė Budrionytė	dr.
Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus	
1. Subačienė, R.; Budrionytė, R.; Žemgulienė, J.; Faituša, I.; Rudžionienė, K. (2024). Economic shocks and perceptions of efficiency changes: the cases of Lithuania and Latvia // Economies. Basel: MDPI 2. Galdikaitė, A.; Budrionytė, R. (2023) Aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (ESG) atskleidimai įmonės vertės ir finansinių rezultatų kontekste: konceptualusis požiūris. Būhalterinės apskaitos teorija ir praktika, (28), p. 2. DOI: https://doi.org/10.15388/batp.2023.56 3. Subačienė, R.; Budrionytė, R.; Žemgulienė, J.; Faituša, I. (2022) Modern accounting specialist in new economic reality: cases of Lithuania and Latvia // Administrative sciences. (indexed at Scopus, Clarivate Analytics Web of Science) Basel: MDPI. eISSN 2076-3387. 2022, vol. 12, no. 4, art. no. 124, p. [1-18]. DOI: 10.3390/admsci12040124 4. Stankevičienė A., Budrionytė R. ir Baniulienė V. (2022) „Darbo vietos skaitmeninės brandos lygio poveikis suvokiamai darbuotojų gerovei moderuojant kontrolės lokusui“, Būhalterinės apskaitos teorija ir praktika, (26), p. 5. doi: 10.15388/batp.2022.49. 5. Liutkevičiūtė I., Budrionytė R. ir Subačienė R. (2021) „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų kaitos įtaka įmonių finansiniams rodikliams“, Būhalterinės apskaitos teorija ir praktika, (24), p. 2. doi: 10.15388/batp.2021.36. 6. Subačienė R., Budrionytė R., Mačerinskienė A., Tamulevičienė D. (2019) Social Enterprises: Evaluation of the Impact of State Support and Corporate Income Exemptions on the State Budget of Lithuania. Entrepreneurship and Sustainability Issues (indexed at Scopus, Clarivate Analytics Web of Science) 6(3) p.1156-1171.	

Svarstyta ir patvirtinta Vilniaus universiteto Vadybos krypties doktorantūros komitete 2024 metų lapkričio 8 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-589